

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 421/2014,

16. aprill 2014,

**millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saaste-
kvootidega kauplemise süsteem, seoses sellise rahvusvahelise kokkuleppe rakendamisega
2020. aastaks, mille alusel kohaldatakse rahvusvahelise lennunduse heitkoguste suhtes ühtset
üleilmset turupõhist meedet**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Lennundussektor on oma olemuselt väga rahvusvaheline. Üldine lähenemisviis rahvusvahelise lennunduse heitkoguste käsitlemiseks pakub parimaid võimalusi, et tagada jätkusuutlikkus pikemas perspektiivis.
- (2) Euroopa Liit püüab tagada tulevase rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimist, et võtta kontrolli alla lennundusest tulevavad kasvuhoonegaaside heitkogused, ning enne kokkuleppe sõlmimist vähendada iseseisva meetmega liidu lennuväljadelt väljuvate ja sinna saabuvate lendude heite mõju kliimamuutusele. Selleks et need eesmärgid vastastikku toetaksid üksteist ega oleks omavahel vastuolus, on asjakohane võtta arvesse olukorra arengut ja rahvusvahelistel foorumitel võetavaid seisukohti, eelkõige resolutsiooni, milles on esitatud Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (edaspidi „ICAO”) poliitika ja keskkonnakaitse tavade konsolideeritud aruanne, mis võeti vastu 4. oktoobril 2013. aastal ICAO assamblee 38. istungjärgul.
- (3) Sellest tulenevalt on 2013. aastal toimunud ICAO assamblee 38. istungjärgul saavutatud edasimineku tempo säilitamiseks ja 2016. aastal toimuva 39. istungjärgu edusammude toetamiseks soovitatav ajutiselt lugeda Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2003/87/EÜ ⁽³⁾ esitatud nõuded kuni 31. detsembrini 2016 täidetuks väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda (edaspidi „EMP”) asuvate riikide lennuväljadelt väljuvate ja sinna suunduvate lendude puhul. Niimoodi rõhutab liit asjaolu, et õiguslikke nõudeid võib kohaldada EMP riikides asuvatelt lennuväljadelt väljuvate ja sinna suunduvate lendude suhtes samamoodi, nagu saab õiguslikke nõudeid kohaldada kõnealuste lennuväljade vahelistest lendudest tulenevatele heitkogustele. Et tagada käesoleva erandi kohaldamisel õiguskindlus, tuleks EMP riikides asuvate lennuväljade ja liiduga 2013. aastal ühinenud riikides asuvate lennuväljade vahelisi lende käsitada EMP riikide vaheliste lendudena.

⁽¹⁾ Arvamus võeti vastu 22. jaanuaril 2014 (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 3. aprilli 2014. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 14. aprilli 2014. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saaste-
kvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

- (4) Tasub meenutada, et direktiivi 2003/87/EÜ kohaselt otsustavad liikmesriigid selle üle, kuidas kasutada saastekvootide enampakkumisest saadud tulu. Seda tulu või selle tulu rahalise väärtusega samaväärset summat tuleks kasutada võitlemiseks kliimamuutusega liidus ja kolmandates riikides, muu hulgas kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, kliimamuutuste mõjudega kohanemiseks liidus ja kolmandates riikides, eriti arengumaades, leevendamise- ja kohanemisprotsessiga seotud teadus- ja arendustegevuse rahastamiseks, eriti aeronautika ja õhustranspordi valdkonnas, heitkoguste vähendamiseks vähe heitgaase eraldava transpordi kasutamise abil ning liidu süsteemi haldamise kulude katmiseks. Enampakkumise tulude või nende tulude rahalise väärtusega samaväärse summaga tuleks rahastada ka osamakseid ülemaailmse energiatõhususe ja taastuvenergia fondi ning meetmeid metsade hävitamise ärahoidmiseks. Vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ on saastekvootide enampakkumisel müümisest saadud tulu läbipaistev kasutamine liidu kohustuste tähtsaim alus. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 525/2013 ⁽¹⁾ kohaselt peavad liikmesriigid esitama komisjonile aruande saatekvootide enampakkumisel müümisest saadud tulu kasutamise kohta.
- (5) Käesoleva määrusega ette nähtud erandite puhul võetakse arvesse tulemusi, mida on saavutatud kolmandate riikidega kahe- ja mitmepoolsel suhtlemisel, mida komisjon jätkab liidu nimel ka edaspidi, et edendada turupõhiste mehhanismide kasutamist lennunduse heitkoguste vähendamiseks.
- (6) Tasub meenutada, et direktiivis 2003/87/EÜ on ette nähtud võimalus võtta meetmeid selle direktiivi I lisas nimetatud lennutegevuste muutmiseks, kui kolmas riik võtab meetmeid lennunduse mõju vähendamiseks kliimamuutusele.
- (7) Kõik lennunduslepingute läbirääkimised kolmandate riikidega peaks olema suunatud sellele, et kaitsta liidu võimalust võtta pindlikult keskkonnameetmeid, sealhulgas lennunduse kliimamuutuste mõju leevendamiseks.
- (8) Konkurentsimoonutuste vältimiseks on oluline, et samal liinil tehtavaid lende koheldaks ühtmoodi.
- (9) Et edaspidi vältida ebaproportsionaalset halduskoormust kõige väiksematele õhusõidukikäitajatele, tuleks lisada direktiivi 2003/87/EÜ I lisse ajutine erand. Muud kui kommertslende käitavad õhusõidukikäitajad, kelle aastane heide on alla 1 000 tonni CO₂, tuleks seepärast selle direktiivi reguleerimisalast alates 1. jaanuarist 2013 kuni 31. detsembrini 2020 välja jätta.
- (10) Asjakohane oleks võimaldada väikeseid heitkoguseid tekitavate õhusõidukite käitajatel kasutada mõnda muud lähenemisviisi oma heitkoguste tõendamiseks, et edaspidi vähendada nende halduskoormust. Liikmesriikidel peaks olema võimalik rakendada lihtsustamismeetmeid, mille puhul võetakse eelkõige arvesse nende muude kui kommertslende käitavate õhusõidukikäitajate vajadusi, kes on väikeseid heitkoguseid tekitavate õhusõidukite käitajad.
- (11) Erilist tähelepanu tuleks pöörata liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks esilekerkivate juurdepääsu ja konkurentsivõimega seotud probleemide leevendamisele või koguni nende vältimisele. Seda silmas pidades tuleks lennud äärepoolseima piirkonna, Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 349 tähenduses, lennuvälja ja EMP muu piirkonna lennuvälja vahel hõlmata käesoleva määrusega kehtestatud erandiga.
- (12) Selleks et tagada õiguskindlus õhusõidukikäitajatele ja liikmesriikide asutustele, on asjakohane lubada seda, et 2013. aasta lubatud heitkoguse ühikuid võib tagastada ja heitkogustest võib aru anda kuni 2015. aastani.
- (13) Selle erandi kohaldamiseks on oluline meelde tuletada, et õhusõidukikäitajatele lennunduse saastekvootide eraldamise ja väljaandmise meetodid on samad, mis on kehtestatud direktiiviga 2003/87/EÜ, st arvutuse aluseks on tõendatud tonnkilomeetrite andmed ja kõnealuses direktiivis nimetatud ajavahemikud.
- (14) Pärast 2016. aastal toimuvat ICAO assambleed ja arvestades selle tulemusi, peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule täieliku aruande. Selles aruandes peaks komisjon muu hulgas kaaluma kõiki võimalusi, kuidas hõlmata lennutegevustest tulenevaid heitkoguseid, ning tegema vajaduse korral kiiresti ettepaneku, et võtta meetmeid selle tagamiseks, et oleks võimalik arvesse võtta rahvusvahelisi arengutendentse ja käsitleda kõiki erandite tegemise küsimusi. Komisjon peaks lähema vaatluse alla võtma ka Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi (edaspidi „HKS“) keskkonnatõhususe ning sellega seoses lennundussektori konkreetse panuse, sealhulgas meetmed, millega tagada parem vastavus eeskirjadele, mida kohaldatakse vastavalt lennutegevuste ja paiksete käitiste suhtes.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 525/2013 kasvuhoonegaaside heite seire- ja aruandlusmehhanismi ning kliimamuutusi käsitleva muu olulise siseriikliku ja liidu teabe esitamise kohta ning otsuse nr 280/2004/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 165, 18.6.2013, lk 13).

- (15) Kuna käesoleva määruse eesmärke, milleks on kehtestada 1. jaanuarist 2013 kuni 31. detsembrini 2016 ajutine erand seoses väljaspool EMP asuvatesse riikidesse suunduvate ja sealt väljuvate lendude saastekvootide seire, aruandluse ja tagastamisega, kergendada halduskoormust ja lihtsustada süsteemi haldamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda käesoleva määruse ulatuse ja mõju tõttu parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks.
- (16) Oluline on tagada õhusõidukikäitajate ja riiklike asutuste jaoks õiguskindlus tagastamistähtpäevaga seoses, milleks on direktiivis 2003/87/EÜ osutatud 30. aprill 2014. aastal. Seepärast tuleks käesolevat määrust kohaldada alates selle vastuvõtmise kuupäevast.
- (17) Direktiivi 2003/87/EÜ tuleks vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Direktiivi 2003/87/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 28a

Erandid, mida kohaldatakse enne seda, kui aastaks 2020 rakendatakse rahvusvaheline kokkulepe ühe üleilmse turupõhise meetme kohaldamise kohta

1. Erandina artikli 12 lõikest 2a, artikli 14 lõikest 3 ja artiklist 16 peavad liikmesriigid kõnealustes sätetes osutatud nõudeid täidetuks ega võta meetmeid õhusõidukikäitajate vastu järgmistel juhtudel:
- väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda (edaspidi „EMP”) asuvate riikide lennuväljadele igal kalendriaastal alates 1. jaanuarist 2013 kuni 31. detsembrini 2016 suunduvate või sealt väljuvate lendude kõik heitkogused;
 - äärepoolseima piirkonna, Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) artikli 349 tähenduses, lennuvälja ja EMP muu piirkonna lennuvälja vahel igal kalendriaastal alates 1. jaanuarist 2013 kuni 31. detsembrini 2016 toimuvate lendude kõik heitkogused;
 - EMP riikide lennuväljade vaheliste lendude 2013. aasta tõendatud heitkogustele vastavate saastekvootide tagastamine 30. aprilliks 2015, mitte 30. aprilliks 2014, ja 2013. aasta tõendatud heitkogustest aru andmine 31. märtsiks 2015. aastal, mitte 31. märtsiks 2014.

Artiklite 11a, 12 ja 14 kohaldamisel käsitatakse muude kui esimeses lõigus osutatud lendude tõendatud heitkoguseid õhusõidukikäitaja tõendatud heitkogustena.

2. Erandina artikli 3e lõikest 5 ja artiklist 3f antakse õhusõidukikäitajale, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b osutatud erandeid, tasuta saastekvootide arvu, mida vähendatakse proportsionaalselt niivõrd, kui võrd vähendatakse kõnealustes punktides ette nähtud tagastamiskohustust.

Erandina artikli 3f lõikest 8 tühistatakse saastekvoodid, mille eraldamisel ei ole kohaldatud käesoleva lõike esimest lõiku.

Liikmesriigid avaldavad ajavahemikul 1. jaanuar 2013 kuni 31. detsember 2016 igale õhusõidukikäitajale eraldatud tasuta saastekvootide arvu hiljemalt 1. augustiks 2014.

3. Erandina artiklist 3d müüvad liikmesriigid enampakkumisel lennutegevusele eraldatud saastekvootide arvu, mida vähendatakse proportsionaalselt niivõrd, kui võrd vähendatakse väljaantavate saastekvootide koguarvu.

4. Erandina artikli 3d lõikest 3 vähendatakse iga liikmesriigi poolt ajavahemikul 1. jaanuar 2013 kuni 31. detsember 2016 enampakkumisel müüdivate saastekvootide arvu nii, et see oleks kooskõlas talle omistatud lennunduse heitkoguste nende lendude osakaaluga, mille suhtes ei kohaldata käesoleva artikli lõike 1 punkte a ja b.

5. Erandina artiklist 3g ei nõuta õhusõidukikäitajalt, et nad esitaksid seirekavad, milles nähakse ette meetmed heitkoguste seireks ja nendest aruandmiseks seoses lendudega, mille suhtes kohaldatakse käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b sätestatud erandeid.

6. Kui õhusõidukikäitaja iga-aastane koguheide on alla 25 000 tonni CO₂, käsitatakse erandina artiklitest 3g, 12, 15 ja 18a seda heidet tõendatud heitkogusena, kui see on määratud väikeseid heitkoguseid tekitavate õhusõidukite käitajatele ette nähtud vahendiga, mis on heaks kiidetud komisjoni määrusega (EL) nr 606/2010 (*) ja milles kasutatakse Eurocontrol'i esitatud HKSi tugivahendi andmeid. Liikmesriigid võivad kommertslende käitava õhusõidukikäitaja suhtes rakendada lihtsustatud korda, kui see menetlus tagab vähemalt samasuguse täpsuse kui väikeseid heitkoguseid tekitavate õhusõidukite käitajatele ette nähtud vahend.

7. Käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse EMP riikides asuvate lennuväljade ja liiduga 2013. aastal ühinenud riikide vahelisi lende EMP riikides asuvate lennuväljade vaheliste lendudena.

8. Komisjon teavitab korrapäraselt ja vähemalt kord aastas Euroopa Parlamenti ja nõukogu edusammudest Rahvusvahelise Tsiivilennunduse Organisatsiooni (ICAO) läbirääkimistel, aga ka oma pingutustest edendada turupõhiste mehhanismide rahvusvahelist tunnustamist kolmandate riikide seas. Pärast 2016. aastal toimuvat ICAO assambleed esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande meetmete kohta, millega alates 2020. aastast rakendada rahvusvahelist kokkulepet turupõhise meetme kohta, mis mittediskrimineerival moel vähendab lennunduse kasvuhoo- negaaside heidet, see aruanne sisaldab ka tulu kasutamist käsitlevat teavet, mille liikmesriigid on esitanud vastavalt määruse (EL) nr 525/2013 artiklile 17.

Oma aruandes komisjon käsitleb ja asjakohasel juhul teeb ettepanekuid lähtuvalt sellest, millised on olnud suundumused seoses sobivate võimalustega hõlmata pärast 1. jaanuari 2017. aastal väljaspool EMPd asuvate riikide lennuväljadele suunduvate või sealt saabuvate lendudega seotud heitkogused. Komisjon käsitleb aruandes ka lahendusi muudele küsimustele, mis võivad tekkida käesoleva artikli lõigete 1–4 rakendamisel, säilitades samal ajal kõikide samal lennuliinil tegutsevate õhusõidukikäitlejate võrdse kohtlemise.

(*) Komisjoni 9. juuli 2010. aasta määrus (EL) nr 606/2010, milles käsitletakse Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsiooni (Eurocontrol) poolt teatavate väikeste saasteallikate hulka kuuluvate õhusõidukite käitajate kütusetarbimise hindamiseks välja töötatud lihtsustatud vahendi heakskiitmist (ELT L 175, 10.7.2010, lk 25)."

2) I lisa paikneva tabeli tegevusala veergu lisatakse pealkirja „Lennundus” alla punkti j järele järgmine punkt:

„k) 1. jaanuarist 2013 kuni 31. detsembrini 2020 lende, mis kuuluksid tegevusala alla vaid käesoleva punkti osas ja mida sooritab muu kui kommertslende käitav õhusõidukikäitaja, kelle lendude iga-aastane koguheide on alla 1 000 tonni CO₂”.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub selle Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval.

Määrust kohaldatakse alates 30. aprillist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS